

Informatienota

Onderwerp Klimaatadaptatieagenda	
Nummer	2017/257496
Portefeuillehouder	Sikkema, C.Y.
Programma/beleidsveld	4.1 Duurzame stedelijke ontwikkeling
Afdeling	STZ/OGV
Auteur	Dedic, A.A.
Telefoonnummer	023-5113321
Email	aldijanadedic@haarlem.nl
Kernboodschap	Het college informeert de commissie over de klimaatadaptatieagenda voor Haarlem en de acties voor de komende jaren, omdat de uitvoering afhankelijk is van de besluitvorming Kadernota. De stresstest heeft aangetoond dat er beleid nodig is ten aanzien van klimaatadaptatie. We hebben dit gezamenlijk met betrokken partners opgepakt en een agenda uitgewerkt. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen wat we direct kunnen doen (korte termijn maatregelen) en wat nader uitgezocht moet worden om Haarlem, volgens de NAS, in 2020 klaar te maken voor klimaatadaptatie. Gebiedsgerichte uitwerkingen zijn daarbij een must.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de nota ter informatie naar de commissie Beheer. De gevolgen van klimaatverandering voor Haarlem zijn in 2016 in kaart gebracht via een zogenaamde stresstest. Deze is in november 2016 onder BBV nr. 2016/478098 voorgelegd aan het college van Burgemeester en Wethouders en ter informatie toegezonden aan de commissie Beheer. Het college heeft opdracht gegeven om te komen tot een Klimaatadaptatieagenda voor Haarlem: een meerjarenaanpak voor de stad om klimaatbestendig te worden. Het college heeft daarbij aangegeven dat kosten in principe moeten worden betaald uit bestaande middelen. Eventueel onvermijdelijke meerkosten dienen inzichtelijk gemaakt te worden.
Relevante eerdere besluiten	Met de Klimaatadaptatie-agenda naar een klimaatbestendig Haarlem (2016/478098) zoals besproken in de vergadering van de commissie Beheer 24 november 2016.
Besluit College d.d. 20 juni 2017	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

In 2016 heeft de gemeente onderzoek laten doen naar de klimaatbestendigheid van de stad. Uit deze stresstest is gebleken dat hitte, hevige regenbuien en droogte in Haarlem voor de grootste risico's zorgen. Het college onderkent het belang om Haarlem klimaatadaptief te maken. Dit heeft zich vertaald in het besluit van het college om een meerjarenagenda voor klimaatadaptatie op te stellen. Deze klimaatadaptatieagenda is uitgewerkt (zie bijlage 1) en is een mix van maatregelen die we direct in gang zetten vanaf 2018 en een aantal uitwerkingen die nog nodig zijn op met name gebiedsniveau. In deze nota leest u de belangrijkste randvoorwaarden voor de uitvoering van de klimaatadaptatieagenda.

2. Kernboodschap

Het eindbeeld is Haarlem Klimaatbestendig in 2050. Om dit te bereiken moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan, die de komende drie jaar uitvoering krijgen. Deze staan nader beschreven in bijgaande klimaatadaptatieagenda (zie hoofdstuk 4).

Er zijn extra middelen nodig om klimaatadaptatie uit te werken.

Hiervoor zijn bedragen gereserveerd in de Kadernota via versnellingsgelden Duurzaamheid.¹ Daar bovenop wordt vanaf 2019 €125.000 per jaar gereserveerd uit de gelden duurzaamheid, groen en fiets, waarmee een bedrag ad €365.000 per jaar voor klimaatadaptatie ontstaat.

Sleutel hierbij is uitwerking per gebied.

Alles hangt immers met elkaar samen; een oplossing voor project A kan nadelige gevolgen hebben voor het nabijgelegen project B. De maatregelen worden in onderlinge samenhang beschouwd.

Voor het beschikbare budget in 2018 gaan we aan de slag met twee gebiedsuitwerkingen en (minimale) concrete maatregelen per project. Ook zal er een programmamanager worden aangesteld. Vanaf 2019 zullen, met het ruimere budget, ook de overige onderdelen van de klimaatagenda worden uitgevoerd.

Samenwerking met betrokken partners is een must.

Een klimaatbestendig Haarlem is immers een gezamenlijke opgave, waarvoor iedereen in de stad medeverantwoordelijk is. Hierbij richten we ons op een gecombineerde aanpak van adaptatie (het robuust inrichten van de samenleving), mitigatie (het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen) en acceptatie.

3. Consequenties

We moeten de komende jaren keuzes maken

Het uitgangspunt is dat we met de middelen die er zijn de uitvoering van de agenda financieren, waarbij we keuzes moeten maken in de eerste jaren. In paragraaf 5.5. van de agenda (zie bijlage 1) zijn de kosten opgenomen en is aangegeven welke maatregelen, binnen de beschikbare budgetten, met prioriteit kunnen worden doorgevoerd. Verwacht wordt dat vanaf 2021 met het budget van €365.000 kan worden voldaan aan de nu voorziene kosten. Tot 2020 wordt per gebied nader uitgewerkt hoe invulling kan en moet worden gegeven om klimaatadaptief te zijn. Als dat tot meerkosten leidt, wordt dat tegen die tijd aan de raad voorgelegd.

¹ De bedragen voor de Kadernota zijn op dit moment nog niet formeel beschikbaar.

We gaan direct aan de slag met concrete maatregelen

Het beleid waar klimaatadaptatie op gegrondvest is, is volledig operationeel in 2020. In de uitgewerkte agenda wordt aangegeven hoe tot dit beleid te komen en hoe, in de jaren dat dit beleid nog niet is uitgewerkt, projecten toch klimaatadaptief gemaakt kunnen worden. Zolang de gebiedsuitwerkingen nog niet beschikbaar zijn, wordt op projectniveau vanuit Beheer & Onderhoud en Riolering invulling gegeven aan klimaatadaptatie via concrete maatregelen, die we vanaf 2018 nemen. Voorbeelden hiervan zijn het vervangen van verharding door groen, natuurinclusief bouwen en ontwerpen en het aanleggen van zogenaamde wadi's; bufferings- en infiltratievoorzieningen die tijdelijk gevuld zijn met hemelwater.

Klimaatadaptatie vereist focus op zowel openbare als particuliere ruimte

De gemeente richt zich op de openbare ruimte met onder andere de uitvoering van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan en het beheer- en onderhoudsplan. Het doel om klimaatbestendig te zijn in 2050 kan echter alleen bereikt worden door ook te focussen op de particuliere ruimte en samen te werken met alle betrokken partijen en stakeholders uit de stad. Te denken valt aan bewoners, bedrijven, corporaties, netwerkbeheerders, onderwijsinstellingen en sociale instellingen.

Klimaatadaptatiemaatregelen hangen nauw samen met duurzaamheidsmaatregelen

Klimaatadaptatie is onderdeel van het gemeentelijk duurzaamheidsprogramma 2030. Een duurzame en klimaatneutrale stad is echter niet automatisch ook klimaatbestendig en kan dus nog steeds last hebben van regenwateroverlast of hittestress. Klimaatbestendig is proactief klimaatschade door klimaatverandering voorkomen en verminderen. Daarnaast sloot Haarlem zich begin dit jaar aan bij de Green Deal Duurzaam GWW 2.0., welke erop is gericht om samen met alle ketenpartners maximaal en verantwoord duurzaamheidskansen te benutten in infraprojecten.

4. Vervolg

We gaan klimaatadaptatie conform de bijgesloten agenda uitwerken. Dit doen we voor de komende drie jaar met concrete maatregelen op projectniveau vanuit het Beheer & Onderhoudsprogramma, zonder te herprioriteren. Tevens gaan we vanaf 2018 aan de slag met in totaal vijf gebiedsuitwerkingen (zie 4.2 van de agenda), die vervolgens vertaald worden naar programma's en projecten. Deze gebiedsuitwerkingen zullen als basis dienen voor de toepassing van klimaatadaptatiemaatregelen en worden meteen toegepast zodra ze beschikbaar zijn.

5. Bijlagen

Bijlage 1. Klimaatadaptatieagenda Haarlem 2017